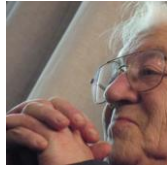

BRUNO's Column

november 2012

OP ZOEK NAAR DE MEETKUNDE ACHTER ONMOGELIJKE FIGUREN (1)

Een jaar na de dood van Escher in 1972 ontmoette ik Zenon Kulpa, een Hongaarse kunstenaar, die bijzonder geïnteresseerd was in Onmogelijke Figuren. Deze kende nog een aantal kunstenaars die al enige jaren, geïnspireerd door het werk van Escher, hun werk baseerden op Onmogelijke Figuren.

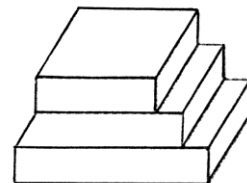
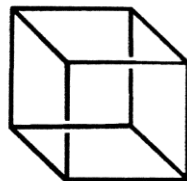
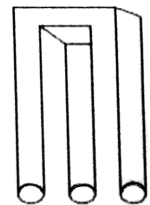
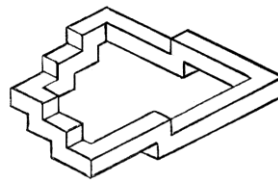
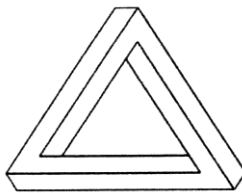
De belangrijkste was de Zweedse kunstenaar en kunsthistoricus Oscar Reutersvärd. Deze bleek zelfs de uitvinder van ONMOGELIJKE FIGUREN te zijn!

Na een jaar kende ik ongeveer 60 kunstenaars die geboeid waren door ONMOGELIJKE FIGUREN en organiseerde ik een tentoonstelling IMPOSSIBLE FIGURES in Utrecht, waaraan de meeste van hen deelnamen. Het werd een succes en een boek. Bij mij kwam toen de vraag op, of het mogelijk was een meetkunde te baseren was op ONMOGELIJKE FIGUREN. Prof. Van der Blij kwam met een test om uit te maken of een ONMOGELIJKE FIGUREN werkelijk onmogelijk was. Maar een meetkunde die gebaseerd was op ONMOGELIJKE FIGUREN kwam er niet. Die is er nu nog niet en ik betwijfel of zoiets wel mogelijk is.

Enige jaren geleden kwam ik in contact met Prof. Chris Mortensen, een filosoof aan de universiteit van Adelaide (Australië), die probeerde om alle bekende ONMOGELIJKE FIGUREN in verschillende klassen onder te brengen. Dat was zeker een stap in de richting van mijn pogingen.

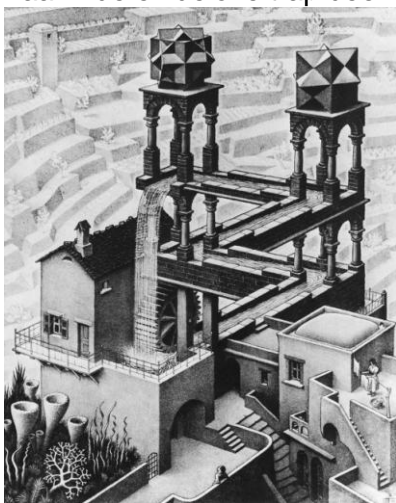
Hij kwam uit op 5 prototypen:

- de onmogelijke driebalk
- de eindeloze trap
- de duivelsvork
- de kuboïde
- de treden van Ernst

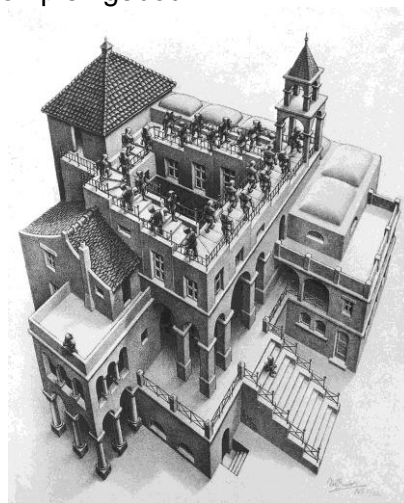
De vijf prototypen van onmogelijke figuren

Van de eerste twee geven we hieronder twee voorbeelden uit het werk van M.C. Escher: de litho WATERVAL (1961) waarin drie onmogelijke driebalken voorkomen en KLIMMEN EN DALEN (1960) waarin de eindeloze trap deel uitmaakt van een complex gebouw.

Waterfall

© M.C. Escher Foundation

Klimmen en dalen

© M.C. Escher Foundation

Meer over de prototypen 3, 4, en 5 leest U in de volgende column.